

Miền Tây Nghệ An

Hoa hướng dương ở miền Tây Nghệ An

ĐÁNH THỨC TIỀM NĂNG DU LỊCH MIỀN TÂY NGHỆ AN

THS. TRƯƠNG HẢI LINH

Vùng đất giàu tiềm năng du lịch

Vùng miền Tây Nghệ An là khu vực bảo tồn thiên nhiên có hệ động thực vật đa dạng, phong phú với nhiều loài đặc hữu, được ghi vào sách đỏ của Việt Nam và thế giới. Trong đó có nhiều rừng cây cổ thụ hàng ngàn năm tuổi, nhiều loại gỗ quý như rừng cây cổ thụ pơ mu, sa mu dầu đường kính từ 3,4 - 4,7m được các chuyên gia đánh giá là hiếm nơi nào ở châu Á có được. Nơi đây có hệ thực vật với hơn 2.600 loài, trong đó có 50 loài thuộc quý hiếm, trên 250 cây được liệt kê quý. Hệ động vật gồm 150 loài thú, 300 loài chim, 25 loài bò sát, 82 loài cá, 15 loài lưỡng thể, trong đó nhiều loài được ghi vào sách đỏ. Vùng đất này nằm trên địa hình nhiều dãy đá vôi kết nối nhau, có nhiều đỉnh cao trên 2.700m, có nhiều hang động, thác nước hấp dẫn như thác Khe Kèm (Con Cuông), thác Xao Va, thác 7 tầng (Quế Phong), hang Bua, hang Thẩm Ổm, Thẩm Chạng (Quỳ Châu)... là điều kiện lý tưởng để phát triển du lịch sinh thái.

Với nhiều hang động, thác nước, suối nước nóng..., tại vùng đất này có thể xây dựng nhiều sản phẩm đặc thù như du lịch dưỡng bệnh, du lịch thể thao, mạo hiểm, nghiên cứu khoa học...

Miền Tây Nghệ An có tiềm năng du lịch nhân văn rất lớn. Đây là nơi sinh sống từ lâu đời của cộng đồng các dân tộc thiểu số như Thái, Thổ, Mông, Khơ Mú, Ơ Đu..., hiện còn lưu giữ nhiều di tích lịch sử văn hóa và nhiều nét văn hóa độc đáo (di tích thành Trà Lân, bia Ma Nhai, cây đa Cồn Chùa ở Con Cuông, đền chín gian ở Quế Phong, di chỉ làng Vạc ở thị xã Thái Hòa, Bảo tàng văn hóa các dân tộc Quỳ Châu - trưng bày văn hóa của các dân tộc miền Tây xứ Nghệ...); nhiều phong tục tập quán, các làn điệu dân ca, dân nhạc, dân vũ, nghề thủ công truyền thống, văn hóa ẩm thực, trang phục, kiến trúc nhà sàn... có thể khai thác phát triển du lịch cộng đồng. Vùng đất này còn được biết đến với nhiều lễ hội truyền thống độc đáo thu hút nhiều du khách trong và ngoài nước, trong đó Lễ hội đền Chín gian là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Những năm gần đây, vào tháng 3 - 4 và tháng 11 - 12 tại huyện Nghĩa Đàn, cảnh đồng hướng dương lại thu hút hàng ngàn lượt khách đến tham quan. Hiệu ứng từ cánh đồng hoa hướng dương không chỉ góp phần tăng lượng khách đến miền Tây Nghệ An mà còn thúc đẩy kết nối các tuyến, điểm du lịch khác trong vùng. Đây

MIỀN TÂY NGHỆ AN LÀ ĐỊA BÀN CHIẾN LƯỢC ĐẶC BIỆT QUAN TRỌNG VỀ KINH TẾ - XÃ HỘI, QUỐC PHÒNG, AN NINH VÀ ĐỐI NGOẠI CỦA TỈNH NGHỆ AN, BẮC TRUNG BỘ VÀ CẢ NƯỚC; CÓ VAI TRÒ QUYẾT ĐỊNH VỀ MÔI TRƯỜNG SINH THÁI CỦA TỈNH. NƠI ĐÂY CÓ VƯỜN QUỐC GIA PÙ MÁT VÀ HAI KHU BẢO TỒN THIÊN NHIÊN QUỐC GIA LÀ PÙ HOẠT, PÙ HƯỚNG ĐÃ ĐƯỢC UNESCO CÔNG NHẬN LÀ KHU DỰ TRỮ SINH QUYỂN THẾ GIỚI. TỈNH NGHỆ AN XÁC ĐỊNH PHÁT TRIỂN DU LỊCH MIỀN TÂY LÀ NHIỆM VỤ QUAN TRỌNG, VỪA TẠO THU NHẬP CHO CỘNG ĐỒNG VỪA ĐẢM BẢO AN NINH QUỐC PHÒNG.

*Giám đốc Trung tâm Thông tin Xúc tiến Du lịch Nghệ An

Cũng là cơ hội giới thiệu bản sắc văn hóa truyền thống, các sản phẩm nông nghiệp nông thôn, tạo cơ hội xúc tiến thương mại, đầu tư vào khu vực miền Tây Nghệ An... Bên cạnh đó, đối chọi Thanh An, đập Cầu Cau (Thanh Chương) cũng là những điểm đến mới đang thu hút khá đông du khách.

Những bước chuyển biến tích cực

Thời gian qua, việc phát triển du lịch ở miền Tây Nghệ An bước đầu đã có bước tiến triển nhưng đã hình thành hai trung tâm du lịch quan trọng của tỉnh là Trung tâm du lịch Vườn quốc gia Pù Mát và Trung tâm du lịch văn hóa - sinh thái Quỳnh Châu - Quế Phong theo hai tuyến đường quốc lộ 7 và 48, từ đó để tạo bước chuyển biến trong công tác đầu tư, khai thác du lịch vùng miền Tây. Nhiều tour tham quan Vườn quốc gia Pù Mát, thác Xèo Ja, thác Kèm... đã được tổ chức phục vụ du khách, nhất là khách tham quan Vườn quốc gia Pù Mát. Cơ sở hạ tầng du lịch, nhất là giao thông đến các điểm tham quan được quan tâm đầu tư hơn như nâng cấp đường nối từ quốc lộ 7 vào Vườn quốc gia Pù Mát, đường vào thác Kèm ở Con Cuông; đường từ quốc lộ 48 vào hang Bua, hang Thẩm Ổm; đường giao thông nối các huyện biên giới... Công tác đào tạo nhân lực du lịch vùng miền Tây được chú ý hơn, nhận thức về phát triển du lịch cũng được nâng cao một bước.

Giai đoạn 2011 - 2015, lượng khách đến tham quan, du lịch miền Tây Nghệ An tăng trưởng bình quân 5 - 7%/năm, riêng năm 2015 đạt 320.575 lượt người; doanh thu đạt 72.393 triệu đồng. Điều kiện cơ sở hạ tầng du lịch (chủ yếu là mạng lưới đường giao thông) được đầu tư và nâng cấp với tốc độ nhanh, tạo nhiều thuận lợi cho phát triển kinh tế - xã hội nói chung và du lịch nói riêng. Một số tuyến đường giao thông đến các điểm du lịch quan trọng cơ bản được xây dựng, nâng cấp như từ quốc lộ 7 vào Yên Khê - Phà Lài... Việc đưa điện phục vụ đến các điểm du lịch trong vùng đã cơ bản hoàn thành.

Tuy vậy, Du lịch miền Tây chưa phát triển tương xứng với tiềm năng, chưa được quảng bá sâu rộng và thường xuyên tới thị trường trong và ngoài nước. Lượng du khách hàng năm đến miền Tây Nghệ An vẫn còn khiêm tốn, tốc độ tăng trưởng về du lịch chưa cao, chưa tạo được bước chuyển trong chuyển dịch cơ cấu kinh tế của vùng...

Một số giải pháp

Để khai thác du lịch miền Tây một cách bền vững, tỉnh Nghệ An đã tập trung một số giải pháp phát triển du lịch trọng tâm trong thời gian tới như:

“

Miền Tây tỉnh Nghệ An gồm 11 huyện, thị xã miền núi (Kỳ Sơn, Tương Dương, Con Cuông, Anh Sơn, Thanh Chương, Quế Phong, Quỳnh Châu, Quỳnh Hợp, Tân Kỳ, Nghĩa Đàn và thị xã Thái Hòa) với tổng diện tích tự nhiên gần 14.000km², chiếm 83,36% diện tích toàn tỉnh. Dân số toàn vùng năm 2015 chiếm 36,5% dân số toàn tỉnh, trong đó đồng bào dân tộc thiểu số (Thái, Thổ, Mông, Ơ Đu, Khơ Mú) chiếm 37% dân số vùng miền núi với bản sắc văn hóa truyền thống đặc sắc.

”

- Quy hoạch các khu, điểm du lịch miền Tây Nghệ An cụ thể, chi tiết hướng tới việc công nhận các khu, điểm du lịch địa phương. Quy hoạch và kêu gọi đầu tư không gian văn hóa chung cho đồng bào các dân tộc miền Tây Nghệ An để trở thành các điểm tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch các sự kiện hàng năm đồng thời giới thiệu văn hóa, các sản vật địa phương cho đồng bào các dân tộc miền Tây Nghệ An.

- Huy động mọi nguồn lực trong tỉnh, ngoài tỉnh, trong nước, quốc tế để đầu tư hạ tầng du lịch và hệ thống dịch vụ du lịch vào khu vực miền Tây Nghệ An.

- Trên cơ sở định hướng về các loại hình du lịch, tập trung hướng dẫn các đơn vị du lịch, các địa phương khai thác và phát triển các loại hình du lịch có thế mạnh trên địa bàn một số huyện như: du lịch sinh thái, thể thao mạo hiểm gắn với thiên nhiên, du lịch văn hóa, lễ hội, du lịch cộng đồng, du lịch đường sông, du lịch tham quan các mô hình trang trại nông nghiệp, cơ sở chế biến nông nghiệp công nghệ cao...

- Bảo tồn, lưu giữ và phát huy giá trị di sản văn hóa vật thể, phi vật thể của đồng bào các dân tộc miền Tây Nghệ An. Xây dựng các mô hình sinh hoạt văn hóa, văn nghệ,

trò chơi dân gian đặc trưng của các dân tộc để du khách vừa tham quan vừa trải nghiệm thực tế.

- Phát triển, kết nối các tuyến du lịch miền Tây Nghệ An về phía Bắc theo tuyến quốc lộ 48 gắn với các tài nguyên du lịch tự nhiên rừng nguyên sinh Pù Hoạt, Pù Huống, phát triển theo tuyến quốc lộ 7 gắn với du lịch của tỉnh với vùng miền Tây và Lào, Thái Lan qua cửa khẩu quốc tế Nậm Cắn và cửa khẩu quốc tế Thanh Thủy, phát triển các tuyến du lịch liên tỉnh theo tuyến đường Hồ Chí Minh.

- Đẩy mạnh tuyên truyền quảng bá, xúc tiến du lịch: Tăng cường quảng bá trên báo, đài về tiềm năng du lịch miền Tây, xây dựng và phát hành các ấn phẩm tuyên truyền và giới thiệu về miền Tây Nghệ An dưới nhiều hình thức đa dạng phong phú phù hợp với nhu cầu thị hiếu của du khách, tổ chức đón các đoàn khảo sát trong nước và quốc tế ở một số thị trường trọng điểm, khu vực đến khảo sát và mở các tuyến du lịch, giới thiệu những sản phẩm du lịch của vùng miền Tây Nghệ An...

- Đào tạo nguồn nhân lực: tổ chức các lớp tập huấn, đào tạo nghiệp vụ du lịch, bồi dưỡng kiến thức (hướng dẫn khách, kỹ năng dịch vụ nhà nghỉ cộng đồng, kỹ năng chế biến các món ăn, văn hóa ứng xử, ngoại ngữ...) cho đội ngũ cán bộ quản lý, nhân viên hoạt động kinh doanh du lịch, dịch vụ, các hộ gia đình kinh doanh dịch vụ lưu trú cộng đồng.■

UBND tỉnh Nghệ An tổ chức Đêm hội sắc xuân miền Tây gắn với Ngày hội Hoa hướng dương từ ngày 25 - 27/12/2016 với nhiều hoạt động sôi nổi và hấp dẫn như: Cuộc thi người đẹp Ngày hội Hoa hướng dương năm 2016; trưng bày ảnh đẹp về cánh đồng hoa hướng dương và đất nước, con người miền Tây Nghệ An. Ngoài ra, còn có các gian hàng trưng bày, giới thiệu tiềm năng du lịch và bán các sản vật, hàng hóa; các trò chơi dân gian, dân tộc tại Quảng trường huyện Nghĩa Đàn; đốt lửa trại, uống rượu cần, múa lân rồng, nhảy sạp, đánh cồng chiêng, nhảy múa cộng đồng. Đây là hoạt động nhằm xây dựng Nghĩa Đàn trở thành điểm đến hấp dẫn của vùng miền Tây Nghệ An và trên tuyến du lịch xuyên Việt dọc theo đường Hồ Chí Minh, góp phần giảm tải mùa vụ của Du lịch Nghệ An...